

Naslov — Address:
NOVA DOBA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.
(Tel. Henderson 3889)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Število članov J. S. K. Jednote že presega 21,000. Ali jih bo konec leta 22,000? Bo, je hočemo!

Entered As Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under The Act of March 3rd, 1870. — Accepted for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925.

NO. 5 — ŠTEV. 5

CLEVELAND, O., WEDNESDAY, FEBRUARY 4TH 1931 — SREDA, 4. FEBRUARJA 1931

VOL. VII. — LETNIK VII

DRUŠTVE IN DRUGE SLOVENSKIE VESTI

Društvo "Jutranja zvezda," št. 136 JSKJ v Kraynu, Pa., priredi pustno veselico na večer 14. februarja.

"Valentinov ples" priredi angleško poslujoče društvo "George Washington," št. 180 JSKJ v Clevelandu na Valentinovečer, 14. februarja.

Tri društva J. S. K. Jednote, namreč št. 45, 166 in 194 v Indianapolisu, Ind., priredijo skupno pustno soboto, to je 14. februarja zvečer. Vprizorjena bo igra "Na dan sode," kateri bo sledil ples in prosta zabava.

V Enonclawu, Wash., ki se ponaša z napredno in uspevajočo slovensko farmersko naselbino, priredi 11. februarja večerno zabavo Slavic Farmers & Citizens Club. Na pustno soboto, to je 14. februarja zvečer pa priredijo skupno veselico vsa tri tamkajšna slovenska podpora društva, katerih eno je društvo "Bratje svobode," št. 162 JSKJ.

Jugoslav (Slovene) Club Mednarodnega inštituta Y. W. C. A. v Clevelandu, ima za februar na programu sledeče: Na večer 12. februarja predava o slovenski umetnosti g. Božidar Jakac, naš znani umetnik; na večer 18. februarja predava o slovenski literaturi in glasbi Mr. Ivan Zorman, američko-slovenski pesnik in skladatelj; na večer 27. februarja poje slovenske narodne pesmi baritonist g. Anton Šubelj. Vsakokratni program se prične ob 8:15 zvečer; predavanju, oziroma petju bo sledila čajanka. Omenjeni klub tvorijo agilne slovenske gospodične in gospe.

Domača zabava samostojnejega pevskoga zborja "Zarja" v Clevelandu, ki se je vrnila na večer 31. januarja v S. N. Domu, je bila zelo dobro obiskana. Razigrana dobra volja se je raztegnila skoro do jutranje zarje.

V Slovenskem Delavskem Domu v Clevelandu (na Waterloo Rd.), bo imela pevski koncert na nedeljo 1. marca Miss Jeanette Perdan, hčerka predsednika nadzornega odbora JSKJ, sobrata Rudolfa Perdana.

Vile rojenice so koncem januarja obdarile z živahnim fantičem družino sobrata Johna Zigmana v Strabane, Pa.

Slovenski Narodni Čitalnici v Clevelandu so poslala často članarino sledča društva: Društvo Ribnica, št. 12 SDZ, \$10; društvo sv. Ane, št. 4 SDZ, \$5; društvo Naprej, št. 5, SNPJ, \$5; društvo Lipa, št. 129, SNPJ, \$5; društvo Svobodomiselnice Slovenke, št. 2 SDZ, \$5.

Boljši sladkorni trs

Zvezni poljedelski departement je po večletnih poskušnjah vzgojil sladkorni trs, ki bujnejše raste in daje več sladkorja, poleg tega pa tudi ni dostopen nekaterim rastlinskim boleznim, ki so povzročale lastnikom sladkornih plantaž veliko škodo. Na poskusnih plantažah v Floridi je novi trs dal tri tone sladkorja na aker, medtem ko ga navadne vrste dajo le tono in pol.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

HUD POTRES, kateremu je sledil požar, je močno poškodoval mesto Napier v Novi Zelandiji. Koliko smrtnih žrtev je zahtevala katastrofa, se še ne ve, ker so vse komunikacije pretrgane. Zunanji svet je zvedel o katastrofi, ki se je pripetila 2. februarja, potom ladijskih brezžičnih brzojavov.

AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA se je, glasom poročil v različnih ameriških listih, začela gibati. Poroča se, da je Hupp Motor Car korporacija pozvala zopet na delo 700 mož, kateri je bila pred časom odsvoljena zradi znižanja naročil. Graham Page družba je poklicala na delo 400 mož, ki so bili že nekaj mesecev brez dela. Fordove tovarne v Somerville, Mass., so pričele delati pet dni v tednu. Do sedaj se je delalo le po dva dni. Vposililo se bo nad dva tisoč mož.

NAPOL SMEŠNA mednarodna afira je nastala iz govora ameriškega generala Butlerja, ki si je dne 19. januarja v Philadelphia prisočil italijanskega diktatorja Mussolinija. Med drugim je general dejal, da je Mussolini največja nevarnost za evropski mir in da je nekoč, vozeč se v družbi nekega Američana, povižil malega dečka, pa ga je pustil obležati na cesti brez pomoči, češ, da so interesni države več kot življene enega otroka. Američko časopisje temu govoru ni prispevalo nobene posebne važnosti, toda italijanski poslanik v Washingtonu, Nobile Giacomo de Martino, je takoj obvestil o tem Mussolinija, ob enem pa vložil protest v ameriškem državnem departmantu. Mussolini je obdolžitve takoj brzjavno zanikal.

Major general Smedley Darlington Butler je aktiven vojak v službi Zedinjenih držav, zato se je ameriški državni tajnik Henry L. Stimson takoj oprostil pri italijanskem poslaniku, češ, da Butler ni bil upravičen delati take opazke o Mussoliniju, ki je ministrski predsednik prijateljske vlade. Mornariški tajnik Adams pa je sporočil Butlerju, naj se smatra arretiranim, in je ukrenil vse potrebno, da se sestavi vojno sodišče, ki bo sodilo generala Butlerja. Sodili ga bodo admirali in podadmirali.

Kaj hudega se generalu Butlerju pač ne bo pripetilo; najhujša kazen bi bila, če bi se ga odpustilo iz vojaške službe. Do tega pa najbrž ne bo prišlo, ker je Smedley Butler priznan kot zelo zmožna vojaška autoritetna.

Naj dotični razprava izpade kakorkoli, gotovo je, da je američko ljudstvo na strani generala Butlerja in da bo afira v tej deželi le znižala ugled rahločutne italijanske diplomacie, Mussolinija in Italije v splošnem. Jugoslovanom tu in onstran oceana to ne bo v škodo.

ZVEZNI SENAT je odglasoval, da se da Ameriškemu Rdečemu Križu na razpolago 25 milijonov dolarjev v svrhu boljše pomoči brezposelnim in potrebnim v tej deželi. Zbornica reprezentantov je omenjeno predlogo odklonila. Vodstvo Rdečega Križa tudi že v naprej odklanja to sveto, pač pa skuša nabратi prostovoljnih prispevkov za sveto 10 milijonov dolarjev. Radi tega stališča je (Dalje na 2. strani)

VRTNARSKI NASVETI

POSEBNO ŠTETJE NEZAPLOSENCV

Glavna vrtinarska dela se sicer pričenjajo šele v marcu in aprilu, toda nekatera vrtna opravila se lahko izvršujejo že zdaj. Sadna ali lepotična drevesa se lahko zdaj očistimo suhih, polomljenih ali pregostih vej; istotako lahko že v tem času obrežemo razne grmiče. Za to delo pa si vedno izberimo suhe in solnečne dneve.

Ako nam je na razpolago dober hlevski gnoj ali kompost, zamoremo z istim že zdaj pognojiti drevesa, grmiče in vrtne trate. Tudi če zemljo sneg pokriva se lahko na ta način že gnoji; gnoj se namreč raztroši kar po vrhu snega. Ako želimo gnojiti drevesa in grmičem, pomimo, da se korenine v zemlji raztezajo približno tako da le kot veje; ni torej pravilno, da se gnoji samo pri deblu.

Kleti, v katerim imamo čez zimo spravljeni gomoljike, endijo, oleandre, geranie in druge manj občutljive cvetlice, je dobro v gorkih in solnčnih zimskih dneh nekoliko odpreti in prezračiti.

Nagnilo listje rastlin naj se odstrani. Rastline, ki jih imamo čez zimo v kleti ali v sobah, moramo zelo previdno zalivati, namreč samo toliko, da zemlja ne preveč suha. Ako preveč zališimo rastline zelo rade, gneti.

Ako imamo na vrtu grmičje, kateremu Slovenci pravimo na gnoj ali zlati dež, Američani pa yellow bells, napravimo si lahko z malim trudem lep zimski šopek. Nekaj veje tega grmičja, ki cvete na prostem med prvimi spomladi, narežemo in jih vtaknemo v vazo, katero postavimo kamorkoli v sobi. Če imamo veje le dovolj vode in gorkote, bodo se v kakih dveh tednih pokrili s pripristimi rumenimi cvetci. Če hočemo, da bo ta zimski šopek bolj pestter, dodajmo še par veje forsitive, iwe ali mačice in leskovih vejic s cofki.

V edini spomini na prejšnji dan.

Podatki bodo pokazali, da vsaka zaposlena oseba navadno dela za zasluzek, ki pa ni delala na dan pred prihodom števnegata uradnika, aka je bil ta dan delovni dan. "Delovni dan pred štetjem" je bil vzet za podlagu, da se določi obstoj nezaposlenosti, kajti v mnogih slučajih bi moral uradnik dobiti te podatke od ženske doma, ko so moški člani bržkone izven hiše.

Ti utegnijo biti na delu oziroma na iskanju dela in ženska doma ne more vedeti, da li so oni taisti dan dobili kako delo,

pač pa navadno prav dobro ve, da li so delali prejšnji dan.

Podatki bodo pokazali, da vsaka zaposlena oseba navadno dela za zasluzek, kajti v mnogih slučajih bi moral uradnik dobiti te podatke od ženske doma, ko so moški člani bržkone izven hiše.

Ti utegnijo biti na delu oziroma na iskanju dela in ženska doma ne more vedeti, da li so oni taisti dan dobili kako delo,

pač pa navadno prav dobro ve, da li so delali prejšnji dan.

Med izdatke Bele hiše spadajo razne poprave in nakup novega pohištva, premog, elektrika, itd. Lani je bilo novo pohištvo in oprema \$5000, poprava poslopja \$3800, premog za kurjavo \$3600, obleke služabništva \$1400, gasolin \$1135 led \$215 in elektrika tudi \$215.

Predsedniku in njegovemu družini je na razpolago Bela hiša z vso opremo, toda o vsem se vodi inventar in vsa oprema in pohištvo mora biti izročeno nasledniku. Stroški za grocerije in obliko predsednika in njegove družine mora plačevati predsednik sam.

Prva Bela hiša ali bivališče predsednika Zedinjenih držav je bilo \$25,000. Sedanje popravje se ceni na dva in četrta milijona dolarjev, zemljišče, na katerem stoji, pa na 20 milijonov. Bela hiša ni zavarovana, kakor niso zavarovana tudi druga vladna poslopja.

Z nabiranjem teh podatkov bo Census Bureau imel informacije, ki bodo nudile jasno sliko obstoječe nezaposlenosti, kajti ne bodo na razpolago le podatki glede števila nezaposlenih,

marveč tudi glede drugih važnih okolščin nezaposlenosti.

Na podlagi tega štetja se bo dozna, kako in v kakem obsegu se giblje nezaposlenost v raznih industriah v tipičnih pokrajinalah Zedinjenih držav.

Razvidelo se bo, v kakem razmerju sedanja kriza prizadeva izurjenje in navadne delavce, pisarniške delavce in druge pokljice.

Mogoče bo tudi tabularati podatke po starosti; trdi se navadno, da človek, ki je dosegel srednjo starost, izgublja službo, oziroma ima težkoče v dobivanju dela.

To je morda res, ali v kakem obsegu je to res, da je težko reči. Nabrani podatki bodo pokazali jasno sliko.

Osebe, ki so nezaposlene, sposobne za delo in iščejo dela, brezvonomno tvorijo pretežno večno skupnega števila nezaposlenih.

Radi tega jih statistični urad postavlja na celo lito.

Podatki o nezaposlenosti bodo obsegali sledčih sedem vrst nezaposlenih:

Razred A: Osebe brez dela,

(Dalje na 2. strani)

STROSKI BELE HIŠE

Stroški vzdrževanja Bele hiše v Washingtonu, kjer biva predsednik s svojo družino in služabništvom, znaajo približno pol milijona dolarjev na leto. Na vsakega stanovalca Zedinjenih držav pride torej nekaj manj kot pol centa teh stroškov na leto, če bi se namreč razdelili na vse enako. V teh izdatkih je seveda všteta plača predsednika, ki znaša \$75,000 letno, in plača kašnih 100 služabnikov, ki znašajo od \$900 do \$1800 letno. Med služabništvo spada hišnik, kuhanjci ali kuhanice, soberice, mehanički, vrtnarji, itd.

V posebni garaži Bele hiše se nahaja 27 avtomobilov, ki so na razpolago predsedniku. Šoferji teh avtomobilov so večinoma vojaki, ki so plačani z vojaško blagajno. Izmed avtomobilov je največ Fordov, namreč 9; iz tega sledi, da se tudi nam navadnim plebejem ni treba sramovati, če se vozimo v Fordih, ki so celo v Beli hiši najstevnejše zastopani. Osem avtomobilov je vrste Cadillac, 5 Pierce-Arrow, 3 Lincoln, 1 Packard in 1 La Salle.

Kot je bilo že omenjeno, dobiva predsednik letno \$75,000 plače, poleg tega pa mu je na razpolago še \$25,000 za potovanje in druge stroške. V te drugo stroške spadajo državni banketki, ki se jih v Beli hiši vrši kakšnih šest na leto in ki stanejo približno 1000 dolarjev vsaka. Podpredsednik dobiva 15 tisoč dolarjev letne plače.

Med izdatke Bele hiše spadajo razne poprave in nakup novega pohištva, premog, elektrika, itd. Lani je bilo novo pohištvo in oprema \$5000, poprava poslopja \$3800, premog za kurjavo \$3600, obleke služabništva \$1400, gasolin \$1135 led \$215 in elektrika tudi \$215.

Predsedniku in njegovemu družini je na razpolago Bela hiša z vso opremo, toda o vsem se vodi inventar in vsa oprema in pohištvo mora biti izročeno nasledniku. Stroški za grocerije in obliko predsednika in njegove družine mora plačevati predsednik sam.

Prva Bela hiša ali bivališče predsednika Zedinjenih držav je bilo \$25,000. Sedanje popravje se ceni na dva in četrta milijona dolarjev, zemljišče, na katerem stoji, pa na 20 milijonov. Bela hiša ni zavarovana, kakor niso zavarovana tudi druga vladna poslopja.

Stroški Bele hiše, ki znašajo skoraj pol milijona dolarjev letno, se zdijo precej visoki, toda so znatno nižji, kakor so stroški vzdrževanja kakšne kraljevske hiše, tudi malega naroda, in celo manjši kot vzdeleni stroški privatnih domov različnih bogatašev.

—

Mogočno drevo

V Californiji in v delu Oregonia rasto takozvana sequoia drevesa, ki dosežejo visokost 275 čevljev, deblo v premeru pa 25 čevljev in več. Nekatera tudi drevesa so po tri do štiri stoletja star. Eksperci so si nedavno ogledali eno teh dreves in preračunali, da bi dalo dovolj lesa za 500 petobnih hiš. Drevo je še čvrsto in polno življenske sile, dasi mu prisijojo že 4000 let starosti.

—

DALJSE ŽIVLJENJE

Tekom zadnjega pol stoletja se je povprečno življenje človeka v Zedinjenih državah podeljalo za 16 let. Otrok ob rojstvu lahko pričakuje povprečno starost 56.

—

V drugi polovici januarja je sprejet ban savske banovine dr.

Ivo Porović deputacijo iz Met-

"Nova Doba"

GLASILLO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. VII. NO. 5

83

Čas za optimizem

Nahajamo se sredi zime in depresije ali takozvanih slabih časov. Na povprečnega človeka oboje slabo vpliva. Zato je baš zdaj v tem času ne samo priporočljivo, ampak naravnost potrebno, da gojimo optimizem, kjer in kadar je mogoče. Optimizem je izborna tonika življenja, ki nas pozivi in razvedri v mrkih dneh. Optimizem nam v najbolj temnih dneh pokaže svetlo točko, nam v najhujšem mrazu pričara gorak solnčni žarek v dušo. Brez gotove mere optimizma bi bil že marsikateri izmed nas obupal nad življenjem, in obup pomeni približno isto kot konec.

Dokler je življenje, toliko časa so pogoji za upanje in v največ slučajih tudi za optimizem. V splošnem so ljudje že po naravi optimistični, in ne bi bilo treba poudarjati potrebe optimizma, če ne bi bilo v vseh časih in krajin nekaj črnogledov, ki nam pri vsaki zadavi kažejo le njeno senčno stran, ki skušajo različne neprilike povečati z neprestanim javkanjem. Vsak razsoden človek ve, da bolniku ne bo pomagalo k zdravju, ako mu kak črnogled neprestano pripoveduje, kako slab je in da naj se pripravi za najhujše. Beseda bodri la pa včasi več koristi k zdravju, kot koš zdravil.

Slabih delavskih in finančnih razmer ne bo ozdravilo večno poudarjanje, kako slave so. Pa ne le to, med narodom tako tarnanje vzbuja malodušnost, ki je in je bila vedno kvarljiva vsakemu napredku. Skoro vsak povprečen človek je že v svojem življenju prišel v neprilike, ki so se mu zdele nepremagljive, toda oborožen z optimizmom je izšel iz njih kot zmagovalec. Korajža in neomajno upanje v boljše čase je marsikaterega vdignilo na noge in mu pomagalo k na predku in uspehom.

Prav je, da vidimo in poznamo slabe strani življenja, ker si moramo z ozirom na iste urediti svoja pota, toda pri tem ne bi smeli nikdar prezreti solnčnih strani in poti, ki kažejo v smeri uspehov in boljših časov. To nas bo krepilo v naših vsakdanjih borbah za eksistenco in nam bo lepšalo življenje.

Severna zemeljska polobla se zopet nagiblje k vsoevživljajočemu solncu, dnevi se daljajo, kar pomeni za nas več svetlobe, gorkote in zdravja in bližanje lepšega letnega časa.

Iz različnih krajev prihajajo poročila, da se tuintam začenja polagoma delo odpirati. Do normalnih delavskih razmer je najbrže še precej daleč, toda če situacijo pravilno razumemo, se nagiblje v pravi smeri. Oboje navedeno nam daje razlage za precešno mero optimizma. Kdor veruje v oživljajočo in krepilno moč optimizma, bo priznal, da ga baš v teh časih posebno potrebujemo, in da je pravilno, če mu na stežaj odpremo vsa vrata.

Da se v navidezno najtemnejših časih ni vredno vdajati malodušnosti, nam kaže napredek naše J. S. K. Jednote. Pretečeno leto je bilo leto trde preizkušnje za vse naše gospodarske ustanove, med katerimi zavzemajo najvažnejše mesto naše podporne organizacije. Kljub skrajno neugodnim razmeram pa J. S. K. Jednota ni nazadovala, pač pa pričelo dobro napredovala finančno in po številu članstva in novih društev. Iz tega se vidi, da naši agilni člani in organizatorji niso bili malodušni, ampak polni zdravega, konstruktivnega optimizma. V eni prihodnjih izdaj Nove Dobe bo pričelo oficijelno poročilo o splošnem stanju J. S. K. Jednote, iz katerega se bodo člani lahko prepričali, da je bil njihov optimizem z ozirom na zdravo življenjsko silo naše organizacije upravičen. Bratje in sestre, te vrste optimizem naj nam bo vodilna zvezda tudi za v bodoče!

VSESTRANSKA KORIST!

Kako koristiti sebi, društvu in J. S. K. Jednote? Katera društva in člani bodo deležni nagrad iz svote

\$2,500.00

katero ima na razpolago J. S. K. Jednota za nove člane odraslega in mladinskega oddelka?

Poleg običajnih nagrad, ki so označene v pravilih, je glavni odbor na svoji letni seji določil še posebne nagrade, in sicer \$1.00 za vsakega novega člana za odrasli ali mladinski oddelki.

Te nagrade se bodo nakazale društvom koncem leta 1931, z navodilom, da jih primerno razdele med agitatorje. Kampanja se je pričela s 1. februarjem in se konča 31. decembra 1931.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

eno cenjeno sosedro, so mi bili že začeli odgovarjati v minnesotskem esperantu. Tako je bilo mogoče, da sem sukal uma svetli svinčnik do konca zase danja.

*

Našemu vrhovnemu zdravniku, ki je pravočasno zgrabil situacijo za roge, ostanem hvaležen do zadnjega kih. Ako pride kdaj v Cleveland, povabil ga bom v uredništvo št. 2, kjer bom pripravljen z njim reševati "probleme" toliko časa, da bova oba znala latovsko. Latovščina je za moj okus neprimo lepši jezik, kot kašljarski ali minnesotski esperanto.

*

Da pa ne bo slavno občinstvo mislilo, da sem simulant ali skrajno pomehkužena para z obrežja Erie jezera, moram povedati, da se je bolezenska manjija precej razpasta okoli glavnega urada. Glavnega tajnika smo našli in postili v postelji. Kmalu za njim je začel polegati še en član njegove družine. Začetkom letne seje je bila bolna tretja pomočnica, koncem seje pa je zbolela prva pomočnica v glavnem uradu. Mojemu dobremu vzgledu so sledili nekateri glavni odborniki in se začeli oglašati v sumljivem esperantu. Tudi iz drugih mestnih distrikrov so začeli prihajati glasovi o širjenju kašljarskega esperanta. Zanimivo pri tem je to, da je neprjetna situacija nas lovlja za vratove, glavnega tajnika pa drži na svobodo.

*

MAHATNA GANDHI, indijski nacionalistični vodja, ki je bil zaprt lani zaradi nevpostevanja angleških postav, je bil na povelje indijskega podklralja, lorda Irwina, izpuščen na svobodo.

*

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje s prve strani)

Rdeči Križ od mnogih strani kritiziran.

VIRGINIJSKO otoče, katero je ameriška vlada kupila od Danske tekom svetovne vojne za 25 milijonov dolarjev, je dobito civilnega governera v osebi profesorja P. M. Pearsona. Dosedaj je bilo otoče pod morariško upravo.

*

LIGA NARODOV je zaključila svoje 62. zasedanje. V svojem poročilu je obsodila Poljsko, ki baje zatira nemško narodno manjšino.

*

EDWARD L. EDWARDS, bivši govor načelnik države New Jersey in bivši zvezni senator je umrl. Pokojni je bil eden najhujših nasprotnikov prohibicije.

*

POSEBNO ŠTETJE NEZA-
POSLENCEV

(Nadaljevanje * prve strani)

sposobne za delo in ki iščejo dela.

Razred B: Osebe, ki imajo sicer stalno delo, ali so bile začasno odložene brez plače.

Razred C: Osebe brez dela in nesposobne za delo.

Razred D: Osebe, ki imajo delo, ali začasno ne delajo radi bolezni ali nezmožnosti.

Osebe brez dela, ki ne iščejo dela.

Razred F: Osebe, ki imajo delo, ali začasno počivajo vsled lastne volje.

Razred G: Osebe, ki imajo delo in dobivajo plačo, dasi začasno ne delajo.

Prebivalstvo teh dvajset mest, v katerih se bo vršilo štetje nezaposlenosti, znaša skoraj 22 milijonov ljudi po zadnjem ljudskem štetju in tedaj je štetje ugotovilo nezaposlenost pri skoraj 810,000 osebah, oziroma 3.6% celega prebivalstva. V vsej deželi je ljudsko štetje pokazalo v aprili nekaj čez 2,500,000 nezaposlenih oziroma približno dva odsto vsega prebivalstva.

Dolžnost je vsakega, da sodeluje, kolikor mogoče, z nabiranjem tega štetja. Nezaposlenost je problem, ki ga treba rešiti in njegov rešitev je odvisna v mnogih pogledih od tega, da se doznajo dejstva. To svrhu se vrši to štetje nezaposlenosti.

*

ODMEVI IZ RODNIH
KRAJEV

(Nadaljevanje iz 1. strani)

občine Radatoviči, Sofice, Zividina in Ribnik tako spojile, da bi tvorile novo sresko načelstvo s sedežem v Metliki. Deputacijski je privadel k banu prvi podstaresina SKJ g. Engelbert Gangl ter so bili v njej zastopani predstavniki v poštev prihajajočih občin ter tamošnjih odličnih sokolskih delavci.

Cim je nastopila ostrejša zima, so se na jugu Jugoslavije pojavili v planinskih krajih številni volkovi, ki povzročajo ljudstvu veliko škodo. Te dni je neki vojak obmejne čete v okolici Gjegviglije opazil redovo volkov in začel streljati nanjo. Dve veliki volkulji sta mrtvi bležali, ostali volkovi pa so se razgubili v bližnjih gozdovih.

*

ZIMA privablja ptice roparice v bližino človeških selišč. Orli so že nekajkrat posetili dom Kuraltovih v Zabnici pri Škofiji Liki. Da se domači za perutino nevarnih gostov resijo, so nastavili pticam pasti. V teku nekaj dni sta se ujela dva velika orla.

*

Nemški publicist o Jugoslaviji. V dunajski "Uraniji" je te dni predaval znani nemški moj-

ster fotografkske umetnosti in publicist Kurt Hielscher o svojem potovanju po Dalmaciji, Črni gori, Hercegovini, Bosni, Srbski in Macedoniji. Svoje predavanje je pojasnil s krasnimi fotografijami. Številni gledalci so občudovali lepoto naših krajev. Predavatelj je počasno največ slik z dalmatinske riviere. Dubrovnik je imenovan simfonijo bujne vegetacije, Boko Kotorsko pa združenje nordske krasote fjordov s sijajem francoske riviere. Omenil je tudi, da se nahajajo v mestih, kakor na primer v Splitu in Dubrovniku, gradbeni spomeniki najstarejše kulture.

*

Dne 12. januarja je izbruhnil požar na trgu v hiši št. 15, ki je last posestnika Alojzija Škrinjarja v Semiču. Hiša ni bila moguče oteći, dasi so na vso moč trudili gasilci. Storili pa so vendar veliko delo, ker so požar lokalizirali ter rešili iz gorečega hiša šivalne stroje in usnje čevljarija Radovana. Sreča je bila, da ni bilo vetra in da je prejšnji dan zapadlo precej snega, kajti drugače bi se bil ogenj razširil na sosednje hiše in ogrožal ves Semč. Ogenj je zanetila očvidno zlobna roka, kajti v hiši ni nihče kuril in goreti je začelo na strehi.

*

Dne 12. januarja je izbruhnil požar na trgu v hiši št. 15, ki je last posestnika Alojzija Škrinjarja v Semiču. Hiša ni bila moguče oteći, dasi so na vso moč trudili gasilci. Storili pa so vendar veliko delo, ker so požar lokalizirali ter rešili iz gorečega hiša šivalne stroje in usnje čevljarija Radovana. Sreča je bila, da ni bilo vetra in da je prejšnji dan zapadlo precej snega, kajti drugače bi se bil ogenj razširil na sosednje hiše in ogrožal ves Semč. Ogenj je zanetila očvidno zlobna roka, kajti v hiši ni nihče kuril in goreti je začelo na strehi.

*

Dne 12. januarja je izbruhnil požar na trgu v hiši št. 15, ki je last posestnika Alojzija Škrinjarja v Semiču. Hiša ni bila moguče oteći, dasi so na vso moč trudili gasilci. Storili pa so vendar veliko delo, ker so požar lokalizirali ter rešili iz gorečega hiša šivalne stroje in usnje čevljarija Radovana. Sreča je bila, da ni bilo vetra in da je prejšnji dan zapadlo precej snega, kajti drugače bi se bil ogenj razširil na sosednje hiše in ogrožal ves Semč. Ogenj je zanetila očvidno zlobna roka, kajti v hiši ni nihče kuril in goreti je začelo na strehi.

*

Dne 12. januarja je izbruhnil požar na trgu v hiši št. 15, ki je last posestnika Alojzija Škrinjarja v Semiču. Hiša ni bila moguče oteći, dasi so na vso moč trudili gasilci. Storili pa so vendar veliko delo, ker so požar lokalizirali ter rešili iz gorečega hiša šivalne stroje in usnje čevljarija Radovana. Sreča je bila, da ni bilo vetra in da je prejšnji dan zapadlo precej snega, kajti drugače bi se bil ogenj razširil na sosednje hiše in ogrožal ves Semč. Ogenj je zanetila očvidno zlobna roka, kajti v hiši ni nihče kuril in goreti je začelo na strehi.

*

Dne 12. januarja je izbruhnil požar na trgu v hiši št. 15, ki je last posestnika Alojzija Škrinjarja v Semiču. Hiša ni bila moguče oteći, dasi so na vso moč trudili gasilci. Storili pa so vendar veliko delo, ker so požar lokalizirali ter rešili iz gorečega hiša šivalne stroje in usnje čevljarija Radovana. Sreča je bila, da ni bilo vetra in da je prejšnji dan zapadlo precej snega, kajti drugače bi se bil ogenj razširil na sosednje hiše in ogrožal ves Semč. Ogenj je zanetila očvidno zlobna roka, kajti v hiši ni nihče kuril in goreti je začelo na strehi.

*

Dne 12. januarja je izbruhnil požar na trgu v hiši št. 15, ki je last posestnika Alojzija Škrinjarja v Semiču. Hiša ni bila moguče oteći, dasi so na vso moč trudili gasilci. Storili pa so vendar veliko delo, ker so požar lokalizirali ter rešili iz gorečega hiša šivalne stroje in usnje čevljarija Radovana. Sreča je bila, da ni bilo vetra

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Current Thought.

MORE ENGLISH-SPEAKING UNITS

Last week a telegram was received from Bro. F. J. Kress of Pittsburgh, Pa., chairman of our national athletic board, bearing glad tidings to the effect that a new English-conducted lodge had been organized in Center, Pa., Jan. 25, with forty members. It was further announced that the name of the latest English unit is Center Ramblers.

This is good news for our members, who undoubtedly hope to see the younger members continue to organize new English-speaking groups and continue to increase the membership. In this period of development by the younger set it is hoped, sincerely, that the members of senior lodges will extend their co-operation in the many activities sponsored.

Within the past two months two English-conducted lodges have been organized in the state of Pennsylvania; first the Export Majesties, No. 218, of Export, Pa., and now the Center Ramblers of Center, Pa. Incidentally, two members of the Athletic Board are residents of Pennsylvania, Bro. Joseph Kopler of Johnstown and Bro. F. J. Kress of Pittsburgh, both of whom have been instrumental in organizing lodges.

These members are to be commended for their good work. It is hoped that other members of our Union will follow the example set by these two leaders. Ohio, neighboring state, will feel that it is being outdone and perhaps attempt to organize English-speaking units, as will the other states.

All indications point to a greater regard in the work of our South Slavonic Catholic Union by the English-speaking members. A good sign, indicating that the solution to stimulate interest among the younger set, has been made in part. Sport activities have been a mighty factor and will dominate the lodge. This has been proved by our own members, the majority of whom are athletically inclined. Competition always will arouse the curiosity of outsiders who will find out the details of the lodge movement. Indirectly a number of candidates for membership to our Union are unconsciously interested in its fraternal work because of the sport program.

Of course, other lodge activities increase the many advantages enjoyed by the members. Social contact made possible through regular monthly meetings offer innumerable ways to promote a common undertaking to the delight and enjoyment of the members.

Members should take advantage of every opportunity offered to increase the activities of the lodge. They should allow no factor to hinder them in the expansion of the membership. And when a locality is found where no English-speaking units of our Union are organized, the matter should be investigated and reported to the lodge officers. Or they can write to the members of the Athletic Board and to the Supreme Office at Ely, which will be glad to assist them in such work.

Perfect Toastmaster

Masters of ceremonies and toastmasters will come and go, but few can compare with Stanley Kromar of 298 bowling fame.

Following the first elimination bowling tournament to determine the state of Ohio SSCU lodge championship that took place Sunday, Feb. 1, members of the four contesting lodges, Alloys of Lorain, O., Collinwood Boosters, Betsy Ross and George Washingtons of Cleveland, gathered at Turk's Hall for what could be termed an informal banquet and dance. Various speakers were called upon, chief of whom was Lindy Kotnik of the Cherry Tree Choppers, who explained to the crowd how he bowled 800 for the afternoon performance in the Inter-Lodge League and 745 in the elimination tournament held that same evening.

The chief attraction of the evening was the entertaining Stanley Kromar, toastmaster, who kept the guests continually in an uproar of laughter with his wit and humor. His version of an old-time Slovene about to introduce a speaker brought the biggest response, and especially the Slovenian pronunciation of the word championship (sham-pionship).

Stan's imitation of a siren was almost perfect, for the writer was startled on walking into the room for the first time to hear such perfect reproduction. (I thought that either the fire department or the flying squad was about to break up the party.)

A clever entertainer is Stan Kromar. Hope we see and hear more of him.

Over 100 people were present at the party. Excellent music was furnished by Jack Tomazic, Tony Trinko, Young Klun, Bill Zimmerman and John Toncic. Refreshments were donated by the Cleveland English-conducted SSCU lodges. Cakes were made and donated by Jimmie and Sophie Drobnic. Mrs. Laurich, Mrs. Krall and the kitchen staff deserve a vote of thanks from the lodges for rendering such good service.

Jostling

Probably the man who finds life the most complicated is the one who clings to the idea that he must never give offense to anybody. He feels that peace is worth the price of convictions. He will differ with nobody for fear of seeming unpleasant. This is a good rule so long as it applies to trivial matters.

There are so many things that are simply not worth bickering about, no matter what your opinion. On the other hand a man who has no convictions about important matters is not really a man at all. Says the old Carlyle, who wasn't afraid of anybody or anybody's opinion:

"No man lives without jostling and being jostled; in all ways he has to elbow himself through the world, giving and receiving offense."

Indians Start Drive for More Members

Saturday, Jan. 24, stands out as a high-light in the social life of the friends and members of the Indian Lodge, No. 220, SSCU. The occasion was their membership drive dance, held in the lobby of the New Market Hotel. It is needless to say that everybody had a grand time.

Bro. A. Spolar, the president, spoke briefly and effectively, outlining the aims, purpose and benefits of the lodge.

The officials of the lodge wish to express their thanks to all, particularly to Sister M. Laci, a new member, for her interpretation of two dance numbers, one an intricate tap dance and the other a brilliant Spanish number. They also extend their thanks to Henry Kohlman and Steve Seiler for their side-splitting parody on Mike and Herman, radio stars. Last but not least, they wish to thank Mrs. Spolar, who will be remembered by all for her wonderful foods.

The drive dance was a huge success and the Indian Lodge expects to increase materially as a result. The next dance, which will be held soon, will probably be a closed affair for members only.

G. W.'s Hold Valentine Dance Feb. 14

What's the latest talk about town? Why, the George Washington Valentine dance, of course. When? Saturday, Feb. 14. Where? At the Slovenian National Home on St. Clair Ave. And who's going to "boop-boop-a-doop" for us? Johnny Gribbons and his gang.

Sounds great, doesn't it? Well, it's going to be better than that. But don't take our word for it. Come and bring your friends. You can safely assure them of a good time. Don't you always have a good time at a Washington dance? Of course, you do, and this time won't be any exception. The G. W.'s are busier than bees, working to make this dance better than all the others, and to give you a real good time. Besides, what better way to spend Valentine Day, than attend a Valentine dance?

Your girl friend and boy friend will enjoy it, and besides everybody knows that when Johnny Gribbons is there, the music is peppy and right up to the minute. Besides, what better way to spend Valentine Day, than attend a Valentine dance?

Your girl friend and boy friend will enjoy it, and besides everybody knows that when Johnny Gribbons is there, the music is peppy and right up to the minute. So come on, there, you Washingtons. Let's get going. Let's make this dance something to talk about. Bring all your friends. You know, the more the merrier. Everybody's welcome and everybody be ready for a good time.

Don't forget, the date is: Saturday, Feb. 14; the place, Slovenian National Home; orchestra, Johnny Gribbons and his gang.

Angela Hlabse,
No. 180, SSCU.

Boost Sports in Lodges

PROUD OWNER OF NEW CAR

Word has reached us that Bro. John L. Jevitz Jr., of Joliet, Ill., member of the SSCU National Athletic Board, and assistant supervisor of Joliet Township, is the proud owner of a new Ford. Very good, very good, for in this day of speedy transportation, there is nothing like having a real vehicle. We are sure that he will use it to good advantage in supervising the bowling and basketball tournaments of our lodges, to determine the state champions of Illinois. As a matter of fact Bro. Jevitz Jr. has taken every opportunity to further the work of our Union with the neighboring cities and promises us plenty more in the future. Hence, the need of a new Ford.

ATHLETIC BOARD OF S. S. C. U.

Chairman: F. J. Kress, 204 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vice chairman: J. L. Zortz, 1657 E. 31st St., Lorain, O.
Joseph Kopler, R. D. 2, Johnstown, Pa.
J. L. Jevitz Jr., 1318 Elizabeth St., Joliet, Ill.
Anton Veset, 2889 Carter Ave., St. Paul, Minn.

Louis M. Kolar, Athletic Commissioner and Editor of English Section, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

BRIEFS

Lindy Kotnik, star of the George Washington Lodge (SSCU) bowling team of Cleveland, O., hits 1544 pins in six games Sunday, Feb. 1; three in the afternoon with the Inter-Lodge League and three in the evening session during the Ohio state SSCU elimination series. Considered by some to be a world record. The team bowled over 1000 in each game during the afternoon series for a total of 3119.

Raymond Rebrovich is a member of Chisholm High School debate team of Chisholm, Minn., which recently won a debate from Deer River school.

Danica Lodge, No. 150, SSCU, of Chisholm, Minn., will hold a public dance at Mahne Hall on Feb. 15. All are invited to attend.

Miss Emily "Dodo" Fabian, popular dancer, appears at State Theater in Cleveland, O., with Chester Hale Girls.

Mr. Joe Sodja, Cleveland banjoist, left for Chicago, Ill., to appear at Uptown Theater with Paul Ash, noted master of ceremonies, beginning a three-year contract.

Submarine expedition to the North Pole, the most daring ever conceived in the history of polar exploration, will be on its way May 1 of this year. Scientific data will be sought and also to demonstrate that submarines may carry freight and passengers through the Hudson Bay route to Canada.

It cost Cleveland taxpayers nine times as much to educate a pupil in the Cleveland public schools in 1930 as it did in 1904. Money has been supplied lavishly and without question by the voters, proud of the schools, and the cost has mounted tremendously.

Notice St. George's Lodge

Reading, Pa.—All the young members of St. George's Lodge, No. 61, SSCU, should come to the meeting to be held next Sunday, Feb. 8, 1:30 p.m., at the home of Bro. Anthony Jaklic, 324 W. Buttonwood St.

Means and ways to stir more interest in our Sport Club will be discussed, as well as plans made for future activities. A drive for new members will be started in our membership campaign. Special committees will be elected to take care of the necessary detail work. All members should take notice of this article and be sure to attend. At the last meeting only a small number of younger members were present and prevented any discussion about our Sport Club. So be sure to attend next Sunday.

John Pezdirc Jr.

Join the S. S. C. U.

CONDOLENCES

It was with the utmost regret that we received the news of the death of Mrs. Jennie Gorenec, mother of Jean Gorenec, a member of the George Washington Lodge, No. 180, SSCU, and star player of the basketball team. Mrs. Gorenec passed away early Thursday morning, Jan. 29.

The members of the George Washington Lodge and basketball team extend their deepest sympathy to Jean and her family.

Angela Hlabse.

New Lodge Organized in Pennsylvania

On Sunday, Jan. 25, 1931, a new SSCU English-conducted lodge was organized for the young Slovanes and other Jugoslavs located in and around Center, Pa. The organization meeting was held in the Slovenian Hall at Center, and was attended by forty young men and women, all of whom enrolled. The new lodge will be known as the Center Ramblers.

The results of the election of lodge officers for the year 1931 are particularly gratifying to the members. A strong directing force has been put into office and great results are expected. Frank Kalik, unanimous choice for president, is very active in fraternal affairs and has the interest of the organization at heart. Joseph Harvat, unanimous choice for vice president, will back Bro. Kalik in all of his movements. Antoinette Peterel, secretary; Henry Harvat, recording secretary, and Mary Peterel, treasurer, are alert, conscientious workers and will do their best to put the Center Ramblers Lodge over better than ever.

For trustees a powerful combination was chosen, namely: Mrs. Joseph Harvat, Anthony Oberch and Joseph Harvat. The new lodge officers will be installed at the next meeting.

In behalf of the members of SSCU I wish to extend to the members of the new lodge good wishes for a very successful year. May the new lodge grow and prosper, in honor to its founders!

F. J. Kress, Chairman,
SSCU Athletic Board.

National Star Comes Through

Conemaugh, Pa.—Despite the defeat suffered by our National Star Lodge, No. 213, SSCU, at the hands of Pittsburgher Lodge, No. 196, SSCU, in basketball, we feel confident of turning victory against them in future games if such could be arranged later in the season.

On Jan. 23 the Sunnyside A. C. failed to muster a team together and thus forfeited the game to the National Star. On Jan. 27 the great St. Anthony's quintet of Johnstown turned a victory over us by a score of 48 to 33, on the Franklin floor. Buch of the Saints was high man.

Friday evening, Jan. 30, the National Star met the Koontz big five on the Franklin floor and gave them a great battle, coming on the long end of a 28-to-25 score. At the end of the first half score was 15 to 10. Phillips was high for the National Star, with Bauman and Deardorf starring for the losers.

Joseph Kopler.

Join the S. S. C. U.

CONDOLENCES

It was with the utmost regret that we received the news of the death of Mrs. Jennie Gorenec, mother of Jean Gorenec, a member of the George Washington Lodge, No. 180, SSCU, and star player of the basketball team. Mrs. Gorenec passed away early Thursday morning, Jan. 29.

The members of the George Washington Lodge and basketball team extend their deepest sympathy to Jean and her family.

Angela Hlabse.

SPORTING BITS

REASON FOR THE SPORT MOVEMENT

National Athletic Board Is Setting Example for Other Members to Follow

National Athletic Board of our South Slavonic Catholic Union has been doing notable work ever since it was formed at the first athletic conference, held in Cleveland, O., on Sept. 12 and 13. Promoting athletics within the lodges and arranging for contests with other lodges has been just some of the board's accomplishments, each board member doing his share in the respective territories.

The most striking work has been noticed in the zeal of the board to organize new English-conducted lodges together with increasing the membership, which is the primary idea underlying the sport movement. Hence, the Athletic Board has set an example for other members to follow.

* A number of requests have been received for financial assistance from various lodges, the money to be taken from the Sport Fund. A few of our lodges have failed to realize that the original purpose for which the Sport Fund was established is to assist lodges in organizing athletic teams. Once they have been organized, it is reasonable to expect that the members will find ways and means to support the team financially.

It is our belief that interest in the lodge can best be stimulated among the members by participation in various activities, of which dances constitute one. Provided a lodge meets expenses, the members should always try to engage themselves in some sort of affair and thus keep up the spirit of the group. Only in this way can a reputation be earned that will be of sufficient importance to attract outsiders at random.

Because of our last dance, our lodge expects to enroll four or five new members in a short time. Hence we are going to sponsor another dance soon. The Young American Boosters can pride themselves on its liveliness and willingness to be an active booster for our South Slavonic Catholic Union in its community.

Watch us grow.

Tony Just, Sec'y.

Annual Report Appears in Next Issue

Annual report of our Supreme Executive Committee will appear in next week's (Feb. 11) issue of the New Era. Minutes of the meeting held at Ely, Minn., headquarters of SSCU, during the week of Jan. 19, last, are included in this report.

Progress made by our Union, including the increase in membership and financial status, is of special interest to all members, and even more so, since but two reports appear annually in the New Era. For that reason all news and contributing articles are given secondary consideration, and only a limited number will appear due to lack of space.

It is important that all members give the annual report their special attention, and overlook the news value of the Feb. 11 issue.

All contributing articles not appearing in next week's issue will appear in subsequent publications.

have almost been wiped out. Thirty years ago 16 babies out of every 100 born died before reaching their fifth birthday. Now it is 7. Thirty years ago 194 persons out of 100,000 died of tuberculosis. Now less than 79.

The great enemies of life are the germ diseases. Medical science is defeating them one by one. Even then we have more than 700,000 persons physically disabled from earning a living.

Cholera, yellow fever, typhus

—three great world scourges

Lea Fatur

VILEMIR

POVEST IZZA TURŠKIH BOJEV

(Nadaljevanje)

"Kuga je v mestu, oče. Karavana, došla iz Meke, jo je zanesla." —

"Kakor navadno. Sultan bi moral prepovedati vse take neumnosti. No, pa kaj za to. To se ponavlja leto za letom. Pusti kugo, naj pospravlja po nečednih hišah rewežev, v široki palače si ne upa . . . Tudi ti svetujem, Amra, ne čitaj toliko knjig! Lepo je, če je človek učen—ali nepraktično sanjarenje te ne dovede nikamor."

"V času, ko se pojavlja smrt z veliko silo, išče človek rešitev nje uganek. Rad bi vedel resnico o smerti . . ."

Paša je vstal in mahnil zaničljivo z roko:

"Kaj je resnica življenja! Da je tvoja miza pogrjnena—tvoji sovražniki ponižani. Vse drugo je neumnost."

"Ismail-paša, ali veruješ v Boga? Imenuj ga Allah ali Kristus, tajti ga ne moreš . . ."

Grozno se je izpremenilo paševo lice. Bliski so švigli iz oči, roka je stiskala handžar. Je-li to glas, ki ga moti v tihih nočeh, ki mu šepeče grozno: "Bog je! In ker je, je sodba . . . In ker je sodba, je kazen . . ." Ne, ne, to so prazni strahovi . . . Paša se je zakrohotal:

"Pusti me s takimi čenčami! Nihče se še ni vrnil po smrti, da nam pove o življenju onkraj groba. To so domišljije razgrevih glava. Izbiti jih hočem tebi in—Vilemirju, ki tebe moti."

"Vilemirja ne ukloniš. Tu se razbijajo vse tvoje osnove. In mene poneše viloviti konj na daljne poljane, z vihro pohitim, se ne vrnem več . . ."

Razjarjen je siknil Ismail:

Molē, fant! V koranu in v kristjanskem pismu je zapisano, da morajo otroci ubogati svoje roditelje. Dovolj dolgo te izgovarjam na dvoru. Neveste ti je treba. V objemu Fatime pozabiš vse muke. Prišel sem, da ti naznam: čez mesec dni ti pripeljem nevesto, in tudi Vilemirju. Dve sestri, dva brata, dva vezirja . . ."

Amra je skočil na noge in odločno reklo:

"Ne! Ne mudi se z ženitvijo. Pojezdim poprej na Kurde."

Vrgel je koran paši k nogam in hitel po stopnjicah k materi, da mu svetuje, da jo pregovori . . . Osupal je stal Ismail. Od začudenja je pozabil jezo. Nekdaj je zažareval Amra, kadar je slišal Fatimino ime. Ali je ohladila tujina tudi ta srni žar? Katera druga bi mogla izpodriniti žarnooko Fatimo? . . . Mislij je paša in prebledel . . . Romana! Z žarom krepoti odicena hčerka moja—ti mi razdiraš moje nakane? Z mladeniškim ognjem jo je popisal Amra očetu, ki je vprašal po njej . . . Romana in Radivoj! Nevidna ga preganjata, grozita uničili njegovo skrbno zidane stavbe. Pa se ne poda Ismail . . .

Stopal je paša v kiosk. Sužnje, ki so mu prišli na pot, je nemilo suval. Sužnji so, in on se mora znesti nad njimi.

Ponosni Ismail, skoro se uveriš, da si tudi ti suženj, da se igra tajna oblast s teboj . . .

Na lestvi je stal Vilemir in govoril z Ljubomiro.

Bleda in tožna je stala pod zidom. Iz milih, črnih oči, z lepega obrazja je sevala globoka skrb za mladeniča. Ni se bala Mira za njegovo telo; junaško deklico, ki je bila pripravljena vsak čas umreti za svete vzore, je plašila skrb, da se uklone mladenič bližajoči se vihri . . . Amra je sill mat, da ščiti Vilemirja pred voljo očetova. Mož pa ji je velel porabiti ves vpliv na mladeniča, da se vdasta njegovi volji . . . Aisa je bila mati. Sledila bi v skrajni sili sinu, ako bi vresničil grožnjo, da zbeži z Vilemirem. Ljubše seveda pa bi ji bilo, da izvrši Ismail svoje načrte, da živita oba, Amra in Vilemir, spoštovan in mirno. Domišljije mladost se poležejo, če ne Vilemirju kristjanu, pa vsaj pravovernemu Amri. Zakaj bi stavil Amra vso svojo dočnost na kocko zaradi dane besede? Nemogočnost odvezje od vsake obljube.

To je pravila Mira Vilemirju. Ni se zanašati na Aišo Smrt, muke, beg, vse je ležalo v zraku . . . Juro je zaklical.

"Paša je!" je šepetal deklica, "vihar je tu, ostani stanoven, Vilemir!"

"Do smrti, Ljubomira."

Skočil je raz lestvo. Oče ga je čakal na strehi. Težkega srca je stopal Vilemir do njega. Mrki paša je sedel podvitih nog. Veselje in jeza sta se menjavala na njegovem licu, ko je gledal tako lepega in takо trmastega sina pred seboj . . . Izginila je jeza—bežala v skrivni kot sreca . . . Saj je gledal v oko Jelenino . . . Vstalo je hrepenenje po prijazni besedi, po objemu zaželjenega sina, mehko je izpregovoril Ismail:

"To je tisti sin, na katerega sem misil vsa leta z žalostjo! In nima prijazne besede za očeta . . . Sin moje Jelene, moj Vilemir! Ali res nimaš nič ljubezni za svojega nesrečnega očeta? Kaj te motijo tisti prazni nazori o časti in vernosti . . . O, da bi ti živel moje življenje, ne sodil bi me krivo, Vilemir . . ."

Mehko je mladeničko srce. Bil je njegov oče. Zameglilo se je oko, rahlo je odgovoril sin očetu:

"Ne smem te soditi, ne poznam tvojih srčnih ran. Vem pa, da ne sme kristjan za nobeno ceno teptati svetinj svete vere—ne vitez svoje časti. Ako hočeš, da te imenujem očeta, vrzi z glave tisti turban in pojdi z menoj v našo revščino. Naša ljubezen in božje odpuščanje ti bosta plačilo."

Paša je odložil turban in pokazal obrito glavo. Vzdihnil je: "Prekasno, moj sin! Ivo Klobuški ne sme več med vas. Iztril si so me, brez imena in roda naj blodim . . . Pridobil sem si zdaj dom in ime, znano v celiem tuškem cesarstvu. Drugi, ki so me prezirali, blodijo brez doma. Vilemir, nisem samo jaz krv . . . Tudi tvoja mati, ki je ljubila strica bolj kot mene, tudi stric, ki me je preziral in podil od hiše . . . Ti ne veš vsega. Vilemir—poslušaj—sedj k meni . . ."

Očetova roka je potegnila mladeniča na blazino, očetova desnica ga je objela. Čuvaj se, Vilemir! — Laskavo je govoril Ismail:

"Moj sin, kako si podoben Jeleni! Daj, da se te nagleda očetovo oko. Dolga leta sem hrepenil po tvoji ljubezni, ne krati mi je . . . Zate, moj sin, sem snoval načrte, prislonil sem ti lesto do visoke časti. Sestro Amrove neveste, sultanov hčer sem ti izprosil za ženo. Z neno roko je v zvezi mesto vsemogočnega prvega vezirja v prostranem turškem cesarstvu. Bodи moder, Vilemir. Ostani v srcu, ako hočeš, kristjan . . . (Dalje prihodnjic)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadaljevanje iz 5. strani)

drugi faktorji podprtli z gromitimi sredstvi za raziskavanja, ker bi bilo nadaljnje zanemarjanje izpopolnitve celjske slavnega zgodovine res greh.

V neposredni bližini Debra, v vasi Vanjištu, je te dni legel v grob starec Ivan Avramović, ki je doživel nenavadno starost 120 let. V mladih letih je Avramovič kot godzni delavec prepotoval Bolgarijo, Rumunijo, Rusijo in Nemčijo. Beograd je bil za časa njegove mladosti dolga vas, o čemer je starec rad pripovedoval. Stariec je bil prav do zadnjega vedno veselo razpoložen.

Po daljšem bolehanju je umrl v Šoštanju daleč naokrog poznani, ugledni gospodarji in posestnik g. Mihael Cerovšek. Že mnogo let pred svetovno vojno, ko so se v obmежnih in od nemškega pritiska ogroženih krajih vrstile ljute politične in gospodarske borbe, je Cerovšek zvestal v taboru odločnih in podjetnih slovenskih mož Šaleške doline. Z vzrokom marljivosti in varčnostjo si je ustvaril lepo ekonomijo. Cerovškova gostilna pa je že od nekdaj na glasu kot sestajališče šoštanjskih narodno zavednih meščanov in slovenskih inteligenc. Pokojni g. Cerovšek je kot izkušen gospodar z vnemo sodeloval pri Okrajini hranilnici in posojilnici ter mnogo pripomogel k njenemu napredku. Uglednemu pokojniku bo ohranjen časten spomin.

PRIMORSKE NOVICE
Pet sto vlog za poitalijančenje priimkov so zopet resili na tržaški prefekturi. Prevedbe so izvršene precej enako, kakor dosedanje. V Trstu živi neki Franco Liebezit, von Burgschwert, ki je izpremenil svoj primerek v Bontempi di Rocascapada.

Za rektorja trgovske univerze v Trstu je imenovan profesor Manlio Udina, rodom Istran, eden najmlajših profesorjev na zavodu. Fašistične novine ga pozdravljajo kot toplega borca za izpopolnitve tržaške univerze s fakultetami, ki bi mogle najbolje vršiti ekspanzijo italijanske kulture čez granice in izenačiti nove pokrajine s starimi.

Promocij za doktorje gospodarjev in trgovskih ved je bilo po izpitih v novembra 48, med njimi Bruno Godina iz Trsta, Viktor Kjuder iz Trsta in Stanislav Vuga iz Drežence.

Zaradi znižanja hranačarne je nastalo na internacijskem otoku Ponzi, ki je oddaljen s parnikom sedem ur od Napulja, veliko nezadovoljstvo. Štirje konfiniranci iz Julijanske Krajine, odvetniški koncipijent dr. Josip Dekleva iz Trsta, absoluirani dipljak Roman Pahor, učitelj Jakšetič in uradnik Vižintin, so poslali zaradi tega policijskim oblastom na otoku spomenico, v kateri se pritožujejo zaradi znižanja dnevnice ter zahtevajo prejšnje dnevnice po 10 lir, s katerimi so itak komaj mogli živeti. Policijske oblasti so na to spomenico odgovorile na ta način, da so jih pustile prepeljati v Napulj, kjer so jih postavili zaradi upora pred sodiščem, ki je vsakega obsodilo na tri mesece zapora.

Na vest o tej obsobi so se lotili ostali slovenski konfiniranci na Ponzi drugega sredstva. Odklonili so sprejem dnevin po 5 lir ter pričeli gladovno stavko. Stavka je trajala že pet dni preko vseh božičnih praznikov. Konfiniranci so odločeni, da raje umro od gladi, kakor da bi popustili. Policijske oblasti jih skušajo z grožnjami prisiliti k sprejemjanju hrane, vendar pa niso imeli dobre uspeha.

Razen na Ponzi so naši sorodniki konfinirani še na kazenskem otoku Gento-Tone, ki se nahaja prav tako pri Napulju in na Liparskih otokih ob sicil-

ski obali, dočim imata samo dva Slovence privileg, da lahko živita v Potenzi v Južni Italiji. Konfiniranci je skupno 55 Slovencev in Hrvatov iz Julijanske Krajine. Konfiniranci nimajo niti pravice, da bi se svobodno sprehajali po otoku, temveč se smejijo gibati svobodno samo v prostoru enega kvadratnega kilometra in to od osmih zjutraj do osmih zvečer.

Tako nato pa se je iz teme pognala pošast in skočila gaur na vrat. Bil je tiger. Gaur je zamolko in strašno zatulil, dvignil glavo in s svojimi močnimi rogovi sunil tigra od sebe. Vnešla se je krvava borba med dvema orjakoma džungle; daleč na okrog je odmevalo zamolko rjovenje tigra in tuljenje gaura.

Prvi čas nisem vedel, ali bi streljal ali samo gledal krvavo igro. Gaur se je ponovno postavil s svojimi rogovi v bran; kmalu si je premislil in odškočil, da bi pobegnil. V velikem skoku se mu je vrgel tiger na hrbet. Nasoko je bil tako močan, da je gaur padel na kolena in tako je dobila zver priliko, da se mu zgrize v vrat. Kakor dve veliki pošasti sta se valjala in borila na zemlji. Nazadnje je gaur omagal, ker ga je zver še vedno držala za vrat in ga ni izpustila. Gauru je kri curljala na zemljo, tiger jo je pa slastno srkal.

Nikdar ne pozabim te borbe. Sprožil sem puško, Zver ob mrvenem gauru je strašno zarjula in skočila kviško. Še dve krogli. Tiger se je nekajkrat opotkel in se zvrnil na zemljo. Tako mi je bila boginja Theva phrama večer prav posebno naklonjena. Nudila mi ni le krasne naravne slike borbe in divji prirodi, odločila je tudi, da ni podlegel samo orjaški gaur, ampak da je padel kot žrtev svoje roparske strasti tudi tiger, kralj džungle. — ("Jutro.")

Hišne muhe

BOJ MED TIGROM IN GAUROM

Oh karenski naselbini Ti Ba Chi blizu mojega taborišča, je bilo sredi džungle majhno jezero Nong pa paj. V družbi domaćinov in poznavalnikov krajevih razmer sem raziskoval okolico tega jezera. Bilo je precej izsušeno, proti džungli pa je segala iz njega široka popolnoma suha struga brez rastlin. Iz sledov, ki so se dobro poznali na tleh, sem sklepal, da je k jezeru rada zahajala divjačina.

Malo pred večerom sva si s sprejemljavcem naredila na drevesu blizu jezera primeren sedež, kjer sva opazovala, kdaj pride divjačina.

Malo pred večerom sva si s sprejemljavcem naredila na drevesu blizu jezera primeren sedež, kjer sva opazovala, kdaj pride divjačina. Bodil je nekaj zašumelo, suhjad je pokala. Pogledal sem v tisto smer in poslušal; ob robu džungle sem zapazil nekaj temnega, kar je pa hitro zopet izginilo v temi. Zopet je vse utihnilo. Čakal sem, kaj bo.

Malo pozneje se je zaslišal v isti okolici iz notranjosti džungle glasnejši šum in pokanje suhjadi. Na planu je stopila velika žival. Nisem je spoznal. Sprejemljavalec mi je zašepetal: "Gaur divje govedo". Domačin je videl bolje od mene. Tako nato je gaur zavil v stran, tako da nisem imel za strel ugodne smeri. Tuk za njim sta stopili še dve živali, ki sta sluteč morda nevarnost, hipoma zopet izginili v džunglo. Gaur, ki je ostal, je skočil proti jezeru in se bliskoma obrnil, sklonil glavo globoko k zemlji, kakor da bi se hotel s svojimi močnimi rogovi bosti. V tem hipu se je razlegnilo iz džungle grozovito rjovene, ki je odmevalo v daljavo.

"Soa," je zašepetal moj tovareš. Na veste o tej obsobi so se lotili ostali slovenski konfiniranci na Ponzi drugega sredstva. Odklonili so sprejem dnevin po 5 lir ter pričeli gladovno stavko. Stavka je trajala že pet dni preko vseh božičnih praznikov. Konfiniranci so odločeni, da raje umro od gladi, kakor da bi popustili. Policijske oblasti jih skušajo z grožnjami prisiliti k sprejemjanju hrane, vendar pa niso imele dobre uspeha.

Razen na Ponzi so naši sorodniki konfinirani še na kazenskem otoku Gento-Tone, ki se nahaja prav tako pri Napulju in na Liparskih otokih ob sicil-

SKORO DVA MILIJONA DOLARJEV

imamo posojenega rojakom na prve vknjižbe

N A J B O L J Š A I N V E S T I C I J A

Sprejemamo vloge po pošti ter plačujemo po

5%

The International Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Avenue 819 E. 185th Street

CLEVELAND, OHIO

NEGLEDJE KJE ŽIVITE, V KANADI ALI ZDRUŽENIH DRŽAVAH

je varno in pripravno, zato koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestnosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Pri nas naloženi zneski prinašajo obresti po 4 procenta, že s prvim dnevnim vsakega meseca. Nasaka nakazila se izplačujejo na zadnjih pošta naslovljene točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na izdanih potrdilih. Naslovljene prejmejo torej denar doma, brez zamude casa, brez nadaljnji potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene z podpisom naslovljene in zgoraj zadnjih pošta, katere dostavljamo pošiljaljem v dokaz pravilnega izplačila. Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nasrečja pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodniji v staro domovini.

SAKSER